

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistaminen ja kestävä jatkokäyttö Oulussa - TUPAS
Hakemusnumero	901470
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Oulun kaupunki
Osatoteuttajat	-
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtyminen
Alkamispäivämäärä	1.1.2024
Päätymispäivämäärä	31.12.2024

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Turvetuotannosta poistuvien alueiden ennallistaminen ja kestävä jatkokäyttö Oulussa -hanke eli TUPAS keskittyy neljän entisen turvetuotantoalueen ennallistamiseen ja kestävä jatkokäytön suunnitteluun. Alueet ovat pääosin Oulun kaupungin omistuksessa. Hanke jakautuu kahteen eri vaiheeseen, joista **ensimmäisessä tuotetaan toimenpidetasoiset ennallistamis-/jatkokäyttösuunnitelmat Sanginjoen valuma-alueella sijaitseville Turvesuolle, Miehonsuolle ja Haarasuolle, sekä lijoen valuma-alueella sijaitsevalle Ahvensuolle**. Hankkeen tavoitteena on saada kyseiset alueet ilmastokestävän maankäytön piiriin. Ensimmäisessä vaiheessa **toteutetaan myös ennallistamispilotti Turvesuon alueella, jossa vetettävää tai kosteikoksi muutettavaa alaa on noin 5 hehtaaria**. Pilottiin kuuluu myös alueen vaihtumisvyöhykkeen ja välittömän lähialueen kunnostaminen kestäväan jatkokäyttömuotoon. Tämän alueen pinta-ala on **noin 10 hehtaaria**. Pilotista saatavaa tietotaitoa hyödynnetään ensimmäisen vaiheen jälkeen toteutettavassa toisessa vaiheessa, jolle haetaan rahoitusta erikseen. *Toisessa vaiheessa on tarkoitus ennallistaa ja/tai kunnostaa kestäväan jatkokäytön piiriin noin 150 hehtaaria* entisiä turvetuotantoalueita vaiheessa 1 toteutettujen suunnitelmien pohjalta.

TUPAS-hankkeen ensimmäinen vaihe toteutetaan ajalla 1.1.-31.12.2024.

VAIHE 1

1. Tarkastelualueiden ennallistamisen ja kestäväan **jälkikäytön toteutustasoiset suunnitelmat kustannusarvioineen**, hankitaan ostopalveluna
2. **Selvitys maanhankinnan tarpeista ja mahdollisuuksista ennallistamisalueilla**
3. **Ennallistamispilotti Turvesuon alueella**
4. **Miehonsuo-Turvesuon alueelle** perustettavan **tiedepolun suunnittelu**
5. Hankeviestintä (videomateriaali turvetuotantoalueen ennallistamisesta, uutiset, somejutut, yleisötilaisuudet, maastoretki)

Projektin toinen vaihe sisältää varsinaisen ennallistamis- ja jälkikäytön toteutusvaiheen. Tälle vaiheelle

haetaan rahoitus erikseen ensimmäisessä vaiheessa laadittujen suunnitelmien ja tarkkojen kustannusarvioiden pohjalta.

Tulokset:

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa tuotetaan ennallistamis- ja jälkikäyttösuunnitelmat kaikkiaan neljälle eri turvetuotantoalueelle. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan ennallistamispilotti, jossa ennallistetaan **vettämällä/kosteikkona yksi noin 5 hehtaarin** kokoinen alue, jonka vaihettumisvyöhykkeen ja välittömän lähialueen arvioidaan olevan noin 10 hehtaaria. Tämä ennallistamiskohde on pinta-alallisesti mitattavissa.

RCO38 Tuen piiriin kuuluvan kunnostetun ja jälkikäyttöön otetun maaperän pinta-ala, **hehtaaria 15**
NO07 Turvetuotannosta vapautuneen, ennallistetun alueen pinta-ala, **hehtaaria 10**

Kustannusarvion tiivistelmä

	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	58 635
2 Matkakustannukset	1 188
3 Ostopalvelut	197 500
4 Muut kustannukset	0
Flat rate 7 % kehittäminen	18 013
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0
Nettokustannusarvio yhteensä	275 336

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	220 269	80,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	55 067	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	275 336	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Lisätietoja: TUPAS-hankkeen tavoitteena on tuottaa toimintamalli turvetuotannosta palautuvien alueiden ennallistamisen ja jatkokäytön suunnitteluun, eri jatkokäyttövaihtoehtojen vertailuun ja arvottamiseen sekä eri sidosryhmien tiedottamiseen, osallistamiseen ja yhteistoiminnan tukemiseen. Ennallistamista ja eri jatkokäyttövaihtoehtoja vertaillaan sekä alueen ominaispiirteiden että laajemman valuma-alueen näkökulmasta. Varsinaisten ennallistamistöiden toteutuksesta saadaan uutta tietotaitoa ja kokemusta niin kaupunkiorganisaation rakennuttajille ja tilaajille kuin paikallistason toimijoille, kuten urakoitsijoille.

TUPAS-hankkeessa ennallistettava Turvesuo ja vaiheessa II ennallistettavat muut kolme kohdetta on

suunniteltu tutkimuskohteeksi Suomen Ympäristökeskuksen, Luonnonvarakeskuksen ja Oulun yliopiston JTF-rahoitteiseen ”Turvetuotantoalueiden ennallistamisen ympäristövaikutusten seuranta ja arviointi-ENARI”- hankkeeseen (R-00812). Tutkimushanke tuottaa tärkeää tutkimustietoa mm. ilmastopäästöistä, vesistövaikutuksista ja biodiversiteetin palautumisesta ennallistamiskohteissa.

Arviointipisteet: 17/24p.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hankkeessa suunnitellaan ja toteutetaan pilottikohteena Turvesuon ennallistaminen ja tuotetaan ennallistamisen ja jälkikäytönsuunnitelmat n. 150 ha toteutettavaksi seuraavassa vaiheessa. Lisäksi hanke tuottaa viestinnän kautta tietoa turvetuotannon historiasta, tapahtuvasta rakennemuutoksesta sekä nykyisestä ennallistamisvaiheesta. Virtuaalinen viestintämateriaali suunnataan niin koulujen, oppilaitosten, alueella matkailevien, sidosryhmien ja kaikkien kuntalaisten käyttöön.

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelma-asiakirjan TL 7 Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja erityistavoitteen 7.1. Turpeesta luopuminen mukainen ja toteuttaa Pohjois-Pohjanmaan maakunnan JTF - siirtymäsuunnitelmaa. Hanke täyttää yleiset valintakriteerit ja sai erityistavoitekohtaisista valintakriteereistä riittävästi (yli puolet 17/24 p) tullakseen rahoitettavaksi.

Erytysten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 17 / 24 pistettä.
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EU- ja hankerahoituksen työryhmä 22.9.2023
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 27.9.2023
Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 15.11.2023

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä